

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

6 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska na Dunajski cesti št. 15 v Medijati hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. -- kr.
za pol leta . . . 5 " -- "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijati hiši, števil. 15.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Materjalna beda.

Rimljan Marij je sedel v razvalinah Kartage, progan iz svoje domovine, kot begunec in siromak; po pečovji razdrtih hiš so se greli strupeni gadi; a ni je videti zelene travice ne senčatega drevesa; ni je stvari pripravne za užitek, žalosten kraj razdjanja in neplodnosti se peče samotni v solčnih žarkih, brez hladilnega studenca, brez upa in brez tolažbe. Tako žaluje Avstrija na razvalinah svojega blagostanja; kamor prideš, povsodi revščina, povsod pomanjkanje denarja in dela, v nekaterih krajih celo pomanjkanje živeža. Kmet nema česa prodajati, obrtnik toži, da nema zaslužka, deželne in državne blagajnice so prazne; podjetja, sposobna ljudem zaslužek priskrbeti, propadajo in se krčijo; z eno besedo, materjalna beda je silno narasla, in nihče ne vé pomoči zoper njo. Državni zbor je zbran, najrevnejše dežele prosijo pomoči zoper pretečo lakoto; država bo nekoliko pomagala, pa s kakim denarjem hoče pomagati? Z denarjem drugih dežel, ki so same v žalostnem stanju. Galicija, Istra, Dalmacija, Češka, Moravska, Šlezija, Kranjska, vse te dežele, in poleg njih še bogata dolinja Avstrija, prosijo pomoči; kdo bo pomagal? Koliko ostane še dežel, ki ne prosijo? Štajarska, Koroška, Bukovina, Tirolska; kaj hočejo te male deželice, ki so same silno revne, drugim pomagati? Z najkrajšo besedo se reče, da je cela Avstrija v bednem, žalostnem stanju, da revščina povsodi na vrata trka, da vse ihti in stoka pod pritiskom slabih časov.

Državni zbor se bo lotil v kratkem budgetne debate; od državnega zbora smeli bi narodi pomoči pričakovati. V budgetni debati se bo poslancem priložnost pokazala, oglasiti se za bedno ljudstvo, kteremu je več mar za vsakdanji kruh, nego vsa druga dnevna vprašanja. Pa ne z malenkostmi, z radikalnimi sredstvi se tukaj zamore pomagati. Pred vsem moramo spoznati, da delamo v upravi preveliko potratno, mi živimo kot velesila „nobel“ in s „čevlji na škrip“, ko da bi imeli denarja, kakor Angleži ali Francozi. Dokler bomo imeli ta velikanski aparat pri zunajni in notrajni politiki in pri upravi, pri vojaštvu itd., tako dolgo ne bomo prišli do ravnotežja v gospodarstvu.

Grozno velika je tudi svota, ki jo plačujemo za obresti od državnih dolgov, in prva skrb naših državljanov bi morala biti, nobenih dolgov več delati, in za tiste dolgove, ki jih že imamo, znižati obresti, kolikor le mogoče, ako se to sploh doseči dá, kajti obresti od državnih dolgov nam požro 140 milijonov na leto, tedaj več, nego vsa vojaščina skupaj. Na znižanje vojske pri sedanjih razmerah ne moremo misliti; pa vendar bi se diplomati izkazali kot največje dobrotnike človeštva, ko bi zamogli po dogovorih s tujimi državniki to

doseči, da bi se oboroževanje po celi Evropi ustavilo in da bi se vojaki domu spustili. Zato smo ravno v poslednjih dneh slišali, da je Nemčija svojo armado pomnožila, tedaj dolgo še ne misli na razoroževanje, temveč na novo vojsko. Zavoljo Nemčije moramo tudi druge države v orožji stati in velikanske svote za oborožene stoječe vojske potrositi.

Žalostni materjalni stan Avstrije pa izvira še največ iz neugodnih kupčijskih in obrtniških razmer. Prejšnje vlade so se preveč pečale s politiko, pa premalo z materjalnim blagostanjem države; zato nam je tuja kupčija prevzela prednost pri sosedih in v lastni naši deželi, zato nas je prekosila tuja obrtnost, in po neugodnih pogodbah smo tujim izdelkom celo svoja vrata na ves stezej odprli, tako da gre denar za tuje izdelke iz dežele, domači obrtniki pa nemajo dela, tedaj tudi nič denarja. Tu bi potrebovali razumne in energične vlade, ktera bi avstrijske koristi povsodi in možato branila, in ne laskala se danes Nemcem, jutri Angležem, pojutranjem Francozom. V tem naj bi naši državniki posnemali Bismarkov izgled.

Sploh pa mora priti vse drugačna sistema v gospodarstvu. Namesto gledati in študirati, kje bi se kak uradnik nastaviti dal, naj bi raje študirali, kako naj se zemlja obdeluje, da bo več sadu rodila, kako bi se obdelale pustinja in dobri, pa še ne obdelani svet na Ogorskem, v Bosni in Slavoniji, kako bi se Kras pogozdil itd. Za taka produktivna dela naj se denar potrosi, ne pa za svetovne razstave itd., potem bo kmalo bolje.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 28. januarja.

„Politiki“ se piše iz Dunaja, da se je **Stremayr** v nekem zboru ustavovercev izrazil, da ministerstvo še zdaj ne bo dopolneno ter da se tudi ne ve, bo li bodoči minister nauka in bogočastja avtonomist, ali ne, to je še odvisno od daljnjega razvoja del. Če ministerstvo nauka pride v roke avtonomistov, on izstopi iz kabineta.

Deželna sodnija **šlezjska** je dobila ukaz, da se pri sodnijah šlezjskih tudi sprejemajo poljske in češke uloge.

Poljski list „Czas“ piše za spremembo nekaterih članov ustave, pred vsem za prestrojenje gosposke zbornice in razširjenje delokroga deželnih zborov. „Czas“ piše: „Avstrijska gosposka zbornica bi morala predstavljati senat, ki bi dobrodejno in naravno vplival na državna dela. Mi se ve da ne ugovarjamo, da se tega senata vdeležujejo cerkveni zastopniki, člani starih plemenitih rodov, in od cesarja v to svrhu na vse življenje poklicani možje. Pravi pomen pa ta senat le potem more imeti, če bo izražal naravne razmere kraljestev in dežela k cesarstvu in štel v svoji sredi zastopnike

deželnih zborov. Pridobljene pravice se morajo spoštovati. Pa se vendar morajo ozirati na vse te razmere, če bo polovica članov gosposke zbornice po sedaj obstoječi naredbi poklicanih; druga polovica pa zastopnike deželnih zborov. Tako prerajena gosposka zbornica bi imela več veljave in vpliva pri vladi in zbornici poslancev; deželni zbori bi pa brez dvombe radi toliko spremenili dežele statute, ter tako zacelili rane jim v 1873. l. vsekane. Deželni zbori posebno večih dežel, bi pa morali zahtevati za se organizacijo administracije.“

Z Ogorskega vedno slišimo o dvo-bojih posebno med vladno stranko in o kraljih po ulicah Budapešte ter o velikih sleparijah in goljufijah vladi blizo stoječih ljudi. Opozicija pa to stvar v svojo korist dobro uporablja, ter je stvar prinesla pred zbornico. Že se govori, da bo nasledek tega padec Tiszi-nega ministerstva.

Vsi listi pišejo o **dopolnjenji ministerstva**. Ustavoverni trdijo, da avtonomisti niso zmožni vladati; na drugi strani pa strašijo Tasfeja, če se ministerstvo s federalisti dopolni, dá jim preveliko silo v roke, ter bi njega kmalo izrinili iz ministerskega stola, ter ga namestili s Hohenwartom ali Clam-Martinicem.

Vnanje države.

Bolgarski knez, ki odpotuje k 25 letnici vlade carja Aleksandra v Petrograd, se bo pri tej priliki posvetoval z rusko sinodo o zbližanji bolgarske pravoslavne cerkve z rusko. — Vidinski mufti je objavil oklic na vse mahomedance v Bolgariji, da se vdeležijo volitev v narodno sebranje.

Ruski proračun za 1880 kaže 666,452.434 rubljev dohodkov in 666,256.500 rubljev stroškov; toraj 195.934 rubljev ostanka.

Ruske obravnave z rimsko kurijo o ruskem poslaništvu v Vatikanu so končane. Mr. Nelidov bo imenovan za ruskega poslanca pri papežu.

Na Ruskem se je bila ustanovila komisija za preiskavo, če se da brez škode za državo kaj v budgetu privarovati. Ta komisija je svoje delo že toliko dovršila, da se bo na nje svete pri sestavi proračuna za 1881 oziralo. — Kupčijski oddelek ruskega finančnega ministerstva mislijo prestrojiti v samostojno trgovinsko ministerstvo.

Srbskega kneza sprejme ministerski predsednik Ristić na popotovanji v Petrograd k slavnostni petindvajsetletnici vlade ruskega carja.

Laški ministerski svet je sklenil za kriticje parlamenta. Tako tudi zdaj laška zbornica ni dovršila postave o odpravi mlinskega davka, ter nove volilne postave.

Francija se hoče odškodovati za zgube dežel v Evropi s pridobitvijo zemljišč v družih delih sveta. Že v decembru je poslala ekspedicijo proti Tokinu v zadnji Indiji. Ta

država meri 5210 kvadratnih milj in šteje nad 18 milijonov duš. Francozi imajo v zadnji Indij že Cochinchino, ter bodo od tam širili svoje gospodstvo.

V francoski zbornici je Louis Blanc zahteval popolno pomilostenje vseh v pregnanstvu komunistov.

Francoska zbornica je zavrgla predlog Lous Blanc-a, da se odpravijo vse postave o draštvi in zborovanjih.

V Aleksandrete je nastal prepir in pretep med **francoskimi** mornarji in Turki. Francoski vicekonzul je prišedši zahteval od svojih ljudi mirovati, med tem je pa prišel še turški kajmakam s 60 žandarmi in ukazal streljati na Francoze. Trije francoski mornarji so bili ranjeni. Stvar ni mogla ostati brez nasledkov. Francoski zastopnik v Carigradu je to vznaviš zahteval od porte, da kajmakama v Aleksandrete odstavi.

Nemški kancler Bismark se je ozdravil in prišel v Berolin; nasprotno se je pa angleški minister vnanjih del prehladil in mora ostati v postelji.

Times poroča, da se bode **angleška** vojska vrnila nazaj v Dželalabad in pustila Afgancem svobodno izvolitev novega emira. Dokler se vlada novega emira popolnoma ne vtrdi, Anglija ne pošlje nobenega zastopnika v Kabul. — Iz tega je gotovo vidno, da se Angleži vmikajo pred Afgani, in le iščejo izgovorov, kako bi oprali svojo blamažo.

Angleški parlament se bo prej še enkrat sešel, predno bo razpuščen. Zdaj pa obe stranki močno agirata in se pripravljata za bodoče volitve.

Angleški poslanec v Carigradu je telegrafiral markisu Salisburyju, da je v Mosul velika lakota in potreba hitre pomoči.

V bodoči sesiji **angleškega** parlamenta bo Gladstone predlagal deloma razoroženje vojske. — V Londonu je bil tabor, ki je sklepal razoroženje vseh evropskih držav in vpeljave mednarodnega sodišča, ki bi razsojeval prepire med državami, ter bi potem ne bilo treba vojsk. — Predlogi tega tabora bodo gotovo padli v — vodo.

O **angleškem** vmešanji v afganske zadeve pišejo „Sanpeterburkija Vedomosti“, da je že napravilo veliko krvoprelitije, in provzroči še večje. Rusija bo primorana se postaviti na čelo zatiranih narodov in jih nezadovoljnost porabiti za varstvo svojih mej proti Angliji. Anglija niti ne misli na to, kakošnja rastlina iz tega semena izraste, kterege lord Beakonsfield in general Robert sedaj s tako marljivostjo sejata.

Turška vlada je razposlala dolgo okrožnico na velesile, kjer vso krivdo zaradi Guzinja in Plave na Črnogorce vali, ter svoje roke v nedolžnosti vmiša. — Pri vsem tem pa je obče znano, da so le Turki naščuvali Albance, da se upirajo Črnogorcem, in evropske vlade tudi vedó, koliko je po tem ta turška okrožnica resnici podobna.

Turški list „Terju main Hakikat“ tirja, da Angleži Turkom nazaj dajo otok Ciper, ker ne spolnujejo dolžnosti, ki jih ciperska pogodba jim naklada.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane. (Beseda v semenišči.) Prelepo godovnico so napravili čč. gg. ljubljanski bogoslovci svojemu prevzvišenemu vladiki dne 26. t. m. zvečer ob 6. uri. Videli smo pri tej večerni zabavi razun visokega godovnika mil. g. Ivana Krizostoma skoro vse

stolne kapitulare, vso ljubljansko duhovščino in več gg. dekanov, župnikov in kapelanov z dežele. Prepričalo se je zopet ta večer svecenstvo, da ti tihotni zidovi, kjer je tudi ono nekaj nekaj, gotovo ne najslabših ur, preživel, krijejo mnogo mladostnih src, ki gorko bijejo za vero, dom, prosveto in pravi napredek.

Ko se visoki godovnik usede, nastopi semeniški duhovnik g. Janežič ter nas veselo iznenadi s prelepim pozdravom v krasni latinščini. V tem veličastnem jeziku razodene čut visocega štovanja, sinovske vdanosti in ljubezni do prevzvišenega vladike, kateri vesgori, da bi se spolnilo geslo domačega zavoda: Virtuti et musis. Kot izraz srčne hvaležnosti naj bi Nj. Milost blagovolila sprejeti to častitko — Častitati pa moramo tudi g. Janežiču, da mu latinščina tako gladko teče. Lahko mu spregledamo, da je sem ter tje preveč hitel, — saj smo videli, da je to storila njegova vnema, govorilo je njegovo srce.

Kar je govornik napovedal, to koj potrdi pevski zbor s „čestitko mil. g. knezoškofu.“ Ta pesem je vzrastla prav na domačem polju, besede g. Krekove, napev g. Karlinov: vse primerno izrazuje veselje in želje glede ljubljanske vladike — godovnika.

Prizor od Krizostomovega življenja „v pregnanstvu“ je pesniško zložil g. A. Kalan ter v vezani besedi prav dobro prednašal; zato mu je zaslužena pohvala donela.

Schubert-ovega „Popotnika“ je pel gosp. Arko izvrstno ter pokazal obseg svojega lepega in prijetnega glasu; na glasoviru ga je spremljal g. Karlin.

Slavnostni govor g. Fr. Lampeta o treh poglavitnih lastnostih sv. Ivana Zlatoustu, o ponižnosti, učenosti in trdni volji z aplikacijo na sedanje razmere in duhovenstvo je bil dovršen po obsegu in logični izpeljavi ter izvrstno prednašan. A v kljub temu, da se najdruž: „utile dulci“, zdi se nam, da ni bil nikako okoliščinam primeren. Govornik mora pomisliti kaj, kje, kedaj in komu govori. Srečen je človek, dokler se giblje v prelepih nazorih, ga s svojo silo ne objame praktično življenje ter mu kliče: „Gau, lieber Freund, ist alle Theorie.“ G. govornik, kateri je sicer žel in zaslužil vso pohvalo, se utegne tega prepričati pozneje.

Hajdrihova „ratna pjesma Kosovska“ nas je s svojimi karakteristično tužno-milobnimi zvuki postavila v duhu k jugoslovanskim bratom, k junaškemu narodu, ki se je toliko stoletij bojeval „za krst častni in slobodu zlatno“. Ko zaslišim te karakteristične glase, mi vselej srce pretresajo ter me opominjo, da v istini žalibog „služkinja je djedom“ — in naša! Čvetero- in osmospevi in zbor so častno izvršili svojo nalogo.

Prijetno razvedrila je na to poslušalstvo Gobbaerts-ova „poskočnica“, ktero sta čveteroročno izvrstno igrala gg. Karlin in Arko. Kako zelo sta vstregla poslušalcem, je pričal obilni plosk in zahtev, naj jo ponavljata — saj se pred pustam rado sliši kaj bolj okroglega.

Svoj vrhunec je dosegla zabava z veselo igro v 2 djanjih „Dijak-prosjak.“ Igra sama na sebi nima pravega djanja, ni voilne glavne ideje v dramatičnem pomenu; to so bolj razni prizori, a polni zdravega humorja, in prav iz življenja vzeti; zato vzbudé toliko pozornost pri poslušalcu ter provzročijo veselost. Vse naloge so bile v srečnih rokah, resnobni župnik, kakor gorenjska kmeta s krčmarjem. Ribničan kakor dr. Koleraba; a „Tiček“ v naj bolj srečnih. To je bil dijak-prosjak non plus ultra, vsak giblje in miglje, vsaka beseda in če

je celó zapel: vse na pravem mestu — tako se nam je priljubil ta tiček, da je le prezgodaj zagrinjalo naznanovale konec zabave.

Hvaležni za dve veseli uri smo zapustili dvorano z željo, da bi še doživeli kaj enako izvrstnih veselje.

Spod Čavna na Goriškem 24. prosenca. (O koristi in potrebi narodnih taborov in taborih ali sv. misijonih, ki zadevajo prospeh kat. nravnosti.) Za primorske Slovence ostane dan 18. oktobra 1868, v katerem se je „na veliki Otavi“ pri Šempasu, *) prvi tabor na primorskem obhajal, vedno spomina vredni dan. Tu se je že prej od olikanih rodoljubov gojena želja za zjedinjenje Slovenije in vsestransko ravnopravnost slovenskega jezika v vradih in šolah po enoglasno sprejetih resolucijah vsejala tudi med prosti narod slovenski, in če omenjeni tabor kakor ostali tabori po Sloveniji, ni še dosihmal zaželjenega sadu dozoril, nismo mi tolikanj tega krivi, marveč vse druge okoliščine, ki so že znane opozovalcem narodnega napredka in probujenja. Gotovo pa je, da vsejano seme ni segujilo, marveč klije naprej v srcu vsih zavednih Slovencev in bo, prinašalo svoj sad o svojem času, kar za trdno upamo vsi. Pač vesel dan za Slovenijo je bil isti dan, kakor sploh doba od 1868. do 1871 l., ko se je slovenski narod zbiral pod milim nebom, zahtevajoč svoje naravne in človeške pravice in to po postavnem potu. Kar smo tedaj javno vsi zahtevali, to naj se zdaj v postavodajnih zborih neprenehoma z vso zgovornostjo vedno in vedno ponavlja, dokler ne postanemo tudi v djanju z drugimi narodi enakopravni. Bode li pa že sedajni rod vresničenje in spolnovanje taborških zahtev doživel?

Na taborih smo zahtevali časno svetno Slovenijo zase in svoje potomke. Ali omeniti mi je o tej priliki še drugih taborov, kateri so prvim zelo podobni ter le v tem so si različni, da ne gre tu kakor tam za svetno, marveč za večno, za nebeško kraljestvo; in ti tabori se imenujejo — so ljudski misijoni. In ker vemo, kako močno se naše ljudstvo sv. misijonov vdeležuje, — kar pričuje, da jedro našega slovenskega naroda je zdravo, — zakaj naj bi ne smel slov. časnikar tega, kar spada ne le k telesnemu ampak tudi k dušnemu narodovemu napredku in javnemu življenju, omeniti? Zakaj se sv. misijoni obhajajo, to je sploh znano, namreč v prospeh in vtrjenje katoliške vere in nravnosti. Eno tako sv. poslanje ali misijon smo imeli tu pod skalnatim Čavnom, v šempaski fari od 11. do 18. prosenca t. l. Prišla sta k temu blagonosnemu delu dva očeta iz družbe Jezusove: čč. oo. Mihael Tomazetič iz Gorice in Frančišk Doljak iz Celovca. Prvi je slovenski Benečan iz sv. Petra Slovenov, ta pa iz Gargarja **) doma; oba sta znana izvrstna govornika, ki znata kakor z betom človeška

*) „Ime Šempas“ izhaja od imena necega mučenika „Sanctus Passus“, ki se tudi v martirologiju, t. j. v knjigi življenja mučnikov božjih nahaja. V starih listinah se ta fara imenuje: parochia ad s. Passum. Ljudska legenda pripoveduje, da je ta mučenik znal strupene kače zarotiti, da niso več tolikanj ljudem škodovati zamogle. Vsaka druga izpeljava tega imena je smešna, kakor nemški: Schönpass (schöner Pass), kajti tu ni nobene take soteske, marveč je obširna dolina pod Čavnom. Še bolj smešna je laška izpeljava n. pr. Belpasso ali San-Basso, kakor so lahonski listi tedaj tabor pri Šempasu imenovali! — Pis.

**) „Gargar“ se brž ko ne ima izpeljevati iz „hrhrati“, ker tamkej hrhra ali grgra voda iz mnogih lukenj in odteka zopet po mnogih luknjah zlasti ob času povodenj pod sv. Goro v Sočo. Pis.

še tako trda srca omečiti. Č. o. Tomazetič, kateri se je šolal v Vidnu in se je v slovenščini dobro z lastnim pridom izuril, ima v svojih govorih naglas beneških Slovencev, ki mu vrlo pristuje, a č. g. Fr. Doljaka pretresljivi glas in govorniška zmožnost sta nepresegljiva; tako gladko in izbrano mu teče slovenščina lahko umljiva slovenščina, da bi se njegovi jedernati govori lahko naravnost brez pogrškov natisniti mogli. Dan za dnevom bili so sleherni dan po tri vsak po eno uro, trajajoči za vsestranske dušne potrebe vsacega spola, stanu in starosti izbrani govori, — je dohajalo tudi od oddaljenih vasi čedalje več poslušalcev. Ljudje so poslušali govore, ne da bi se ganili, kakor eno uho in akoravno je farna cerkev dovolj prostorna, vendar je bila tolikim poslušalcem dan za dnevom čedalje bolj tesna in premajhna, da so morali zunaj cerkvenih vrat ostajati. V nedeljo 18. t. m. pa kakor ob sklepu sv. misijona, se je v kljub velikemu mrazu toliko ljudstva 5 — 6000 sešlo, da sta se morala dva govora držati na obširnem prostoru pred cerkvijo. Pač ginljivo je bilo videti, kako je ljudstvo javno in glasno pod milim nebom obetalo zvestobo do sv. matere katoliške cerkve, skoro nobenega obraza ni bilo, da bi se ne bile debele solze po njem utrinjale; to zamore pač le v živo segajoča božja beseda storiti in pa presunljiva prepričevalna zgovernost zlasti č. o. Doljaka; tudi pričujočim duhovnom so se vidile solze na obrazu. In kar dela našemu slovenskemu vernemu ljudstvu še posebno čast, je to, da se ni v vsem času sv. misijona in pri toliki gnječi noben nered ali nesreča zgodila. Neka boleha žena je po noči na demu nagle smrti umrla, potem ko je ravno isti dan poprej sv. zakramente v cerkvi pri misijonu prejela, in tako je šla previdena iz tega sveta, kar se ima le sv. misijonu zahvaliti! Obhajil je bilo nad 3.000! Koliko so imeli pričujoči duhovni, katerih je bilo 8—10, o taki priliki dela v spovednici, kar so delali radi in z dušnim veseljem in v lastni prid in dušno tolažbo, to si lahko vsak sam misli! Bog daj k temu svoj uspeh in obilni blagoslov! Ko sta se dné 19 t. m. č. o. poslovila in ju je ljudstvo med pritokovanjem zvonov do voza spremilo, je bilo vse tako zelo ginjeno, da so na glas ihteli in jokali. Vama č. o. očeta pa povrni vsmiljeni Bog stotero Vajni obilni trud enkrat v sv. nebesih! — Podčavenski.

Podbrežje na Kupi, 22. jan. — Adleščanije z drugimi Belimi Kranjci vred imamo letos jako hudo zimo, ki je to svoje leto bila posebno zgodna. Kupa, ki prej hiti mimo nas, ne premrzne kaj lahko; a letos ni zamrznila samo jedenkrat, temuč te dni nad njo po ledu narod pleše in drsa se brezi vsakojakega strahu že drugič to zimsko leto. Mi kurimo in kurimo, da nam ogenj kar razganja peči, pa nas vendar-le zmerom zebe stare in mlade, debele in mršave. Zima je res pre sneto huda: tice cepajo, zverjav trpi, da je groza, zato prekanjene lisice po noči pridno lazijo okrog naših poslopij, volkovi gladni pohajajo okrog naših staj in pred njih zaprtimi vrati vohajo — gladni boječih ovac in zatvorjenih psov, nezaprte cučke pak pridno odnašajo. Mnogi volkovi se nas po dnevi nič več ne bojé, zategadelj se o jasnem solnci plazijo okrog nas po polji in po grmovji. Ko bi jih le marljivejšje pobijali! Ustrelili pa so vendar volka in volkuljo minole dni. Ubila sta ju našega g. barona Apfalterna lovec Andrej Kemprle in kmet Nikolaj Stampšhar sè Sel. Da je vse potrebno ugodno bilo, ubili bi bili gonjači

in strelca še tretjega volka; a vsled nekovi lovskih pomanjkljivosti jim je prošel tretji nevarni vohon. Ljudje trdè, ker je letos zopet obilo volkov todi, da so te mrcine priklatile se z nedavnega južnega bojišča. — Zdravstvujte, slovenski lovci!

Telegram „Slovenca.“

Z Dunaja, 28. januarja.

Vsi poslaniški krogi vzajemno z današnjimi časniki pričakujejo popolno prestrojenje ministertva v smislu desnice. Jutri bo Ofenheimova volitev zavržena.

Domače novice.

V Ljubljani, 29. januarja.

(Lepo darilo.) Deželni predsednik vitez Kalina in njegova soproga sta darovala za reveže notranjske 300, za ljubljanske pa 200 gl.

(Strahovanje, ka-li?) Z nekega kraja blizu Ljubljane se nam poroča čudna dogodka. Nek učitelj je poslal o novem letu „Schulzeitung“, ki je zdaj „pol tiča, pol miši“, nazaj. Na to je dobil od njenega vrednika Zime pismo, da naj se opraviči, zakaj je to storil, če ne, bo on to „höhern Ortes“ naznanil. — Kje je to: „höhern Ortes“ in kaj ima sploh tako žuganje pomeniti?

(Pogreb čast. gosp. Fr. Pirca) je bil sijajen, poleg mil. gosp. knezoškofa in druge duhovščine se ga je vdeležilo veliko druge gospode, kmetijska družba pa mu je v pripoznanje njegovih zaslug za sadjerejo podelila lep venec.

(Vabilo k Vodnikovi svečanosti), katero napravi narodna čitalnica novomeška dné 2. februarja 1880 v dvorani „Prvega narodnega doma“. Program: 1. Zvouki česki, potpouri za orkester. 2. Vodniku, moški zbor za tenor-solo. 3. Slavnostni govor. 4. Moja rožica, čveterospev. 5. V boj, moški zbor. 6. Cavatina iz opere Lucretia Borgia za orkester. Po dovršenem programu: Sijajen ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabilo velja za vstopni list.

(Opozorujemo) na današnji inserat ogerske zavarovalnice, ki jo zastopa že več let gosp. Jak. Dobrin.

(Razglas kranjskim živinorejcem.) C. kr. kmetijska družba kranjska bode zopet 3. dne pr hodojega meseca februarja dopoldne ob 9. uri začenoš v Kranji po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljenih kakih 10 juncev (bikov) čistega belanskega (rdečega) plemena.

Živina se postavi na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo je družba kmetijska kupila, in se prodá tistemu, kdor največ za-njo dá, proti temu, da jo 1. koj plača in 2. se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za plemo v deželi obdrži, zato se k tej dražbi pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Kdor tedaj tako živino kupi, je dve leti ne sme iz svojih rok dati, če ni poprej podpisanega odbora o tem dovoljenja prošil in ga tudi dobil. Kdor bi se zoper to zavezo pregrešil, mora družbi kmetijski povrniti toliko denarja, za kolikor je on živino ceneje kupil, kakor je kmetijska družba za-njo dala. Tudi mora nemudoma naznaniti podpisanemu odboru, če mu je kupljena živina kakor koli poginila, da družba vé, koliko subvencijske živine je in kje je za plemo v deželi naši izpostavljena.

Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske kranjske.

(Vabilo k slavnostni besedi s plesom) v narodni čitalnici ljubljanski 1. dne februarja

1880. Program besedi: 1. A. Hajdrich „Jadransko morje“, moški zbor. 2. a. Mendelsohn-Bartholdi — „Jesen“, b. Franjo Gerbič — „V noči“, dvospeva gospé Milke Gerbičeve in gospé Engelhilde Lavričeve, na glasoviru spremlja Franjo Gerbič. 3. Ch. Beriot — „Fantaisie ou Scene de Ballet“, za violin in glasovir, igrata gospod Viktor Parma in gospica Marija Orlova. 4. Mendelsohn-Bartholdi — a. „Mesec“ b. „Spoved“, gospe Engelhilde Lavričeve, spremlja na glasoviru gospod Franjo Gerbič. 5. Ch. Dancila — „Symphonie concertante“, za dva violona in glasovir, igrajo gospod Viktor Parma, gosp. Anton Klein in gospica Marija Orlova. 6. Maierbeer — „Pesem pažeta“ iz 1 akta opere „Hugenoti“, poje gospá Milka Gerbičeva, na glasoviru spremlja gospod Franjo Gerbič. 7. Dr. Benjamin Ipavic — „Kdo je mar?“, veliki moški zbor s samospeli za tenor, bariton in bas, pojó gosodje Meden, Pucihar in Valentinčič, na glasoviru spremlja gospica Marija Orlova. Po besedi izborni ples, pri katerem gode gledališki orkester pod vodstvom kapelnika gospoda Majerja. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za društvenike čitalnične 50 kr., za goste po društvenikih vpeljene 1 gold. Na slavnostno veselico vljudno vabi odbor čitalničin.

Razne reči.

— Pri občnem zboru dne 6. t. m. so bili pri kamniški nar. čitalnici sledeči gg. odborniki voljeni: Za predsednika g. dr. Maks Samec, podpredsednika g. dr. Jakob Pirnat blagajnika g. Franjo Hajek; tajnika g. Ivan Stele; knjižničarja g. Gregor Slabanja; drugi odborniki so: gg. Jernej Čenčič, Matej Koželj, Alojzij Medved in Franjo Prohinar. Odbor.

— Časopisje. Katoliškimi bogoslovcem in sploh duhovnikom prekoristen je vsake kvatre v osmerki po 8—9 tiskanih pol v Lincu izhajajoči časnik „Theologisch-praktische Quartalschrift“, ki stane ali po knjigarnah ali posebej po nakaznicah: „An die Redaction der Quartalschrift in Linz „Harachstrasse Nr. 9“ na leto 3 gld. 50 sld. Blago v njem obravnavano ima stanovito ceno in je vse hvale vredno. Prvi letošnji zvezek ima v sebi to-le: I. Das reinste Herz der seligsten Jungfrau Maria. Von Domcapitular Dr. Ernest Müller. II. Die kirchliche Armenpflege. Von Domcapitular Dr. Carl Dvorzak. III. Ein Kanzelparagraph. Von Canonicus Anton Erdinger. IV. Ein protestantischer Wegweiser zur katholischen Kirche. Von P. Andreas Kobler S. J. V. Ueber die Encyclica Leo XII. „Aeterni Patris.“ Von Prof. Sprinzl. VI. Woher stammt „Stella maris“. Von Prof. Josef Schwarz VIII. Gute Legenden als Hausbücher. Von Prof. Jos. Schwarz. VIII. Das Leiden Christi. Erklärt von Professor Dr. Schmid. IX. Zur Geschichte der Andacht des kostbaren Blutes Christi. Von Professor Albert Pacher. X. Errichtung von Stiftungen. Von Consistorial-Recräter A. Pinzger. XI. Nachträgliches über die kirchliche Armenpflege. Von Domcapitular Dr. Carl Dvorzak. XII. Pastoralfragen und Fälle: 1) Ueber die Simonie bei Bewerbungen und Pfründen. Von Domkapitular Dr. Ernest Müller. 2) D. — Wann können Kinder akatholischer Eltern nach den bestehenden Staatsgesetzen in die Taufmatriken eingetragen werden? 3) Ein Verheiratheter Apostat auf dem Sterbebette. Von Prof. Dr. Hiptmair. 4) Verbesserung der im Beicht hören begangenen Fehler. Von Pf. Josef Sailer. 5) Ueber Vorsegnungen. Von Professor Dr. Scheicher. 6) Beschädigung. Von Professor

Dr. Scheicher. 7) Ein in confesionali unmittelbar vor der Trauung entdecktes Ehehinderniss. Von Pfarrvicar P. Severin Fabiani O. S. B. 8) Eine Conversionsgeschichte. Von Professor J. Gundlhuber. 9) Eheschliessung eines zum schweren Kerker Verurtheilten. Von Pfarrp. F. Stöckl. 10) Einschreibung eines im Ehebruche erzeugten Kindes ins Taufbuch. Von Ferdinand Stöckl. 11) Das österr. Hinderniss des Militärstandes. V. Prof. Dr. Ottokar v. Gräfenstein. 12) Dispensfall vom Hindernisse der Schwägerschaft im 1. Grade. V. Pf. M. Gepl. XIII. Literatur: 1) Rohling, das salomonische Sprachbuch. Rec. v. Prof. Dr. Zschokke. 2) Katschthaler, Dogmatica specialis lib. lib. II. Rec. v. Prof. Dr. Stanonik. 3) Simar, Moraltheologie. Rec. v. Prof. Weiss. 4) Schrödl, Passavia sacra Rec. v. Canonici Dr. Kerschbaumer. 5) Cossa die ersten Elemente der Wirthschaftslehre. R. v. Pfarrer Mayerhofer und Dr. Pröll. 8) Jacobi Montani vita divae Elisabeth. Rec. v. Prof. Dr. Seindler. 9) Haneberg, Evangelium nach Johannes. Rec. v. Prof. Dr. Schmid. 10) Lucas, Schulmeister von Sadowa. Rec. v. Dechant Höllrigl. 11) Knip. Lebensgeschichte der Heiligen. Rec. v. Pfarrer Breslmair. 12) Jungmann, Verehrung Mariä. Rec. v. Breslmair. 13) Waibl, Beicht- und Kommunionunterricht. Rec. v. P. Aug. Rauch. 14) Fayfar, die erlauchten Herren auf Nikolsburg. Rec. v. Dechant Gampe. 15) Fellöckers Krippelgsangl u. Krippelspiel. Rec. v. Dechant Purskal XIV. Kirchliche Zeitläufe. Von Prof. Dr. Scheicher. XV. Aus dem geistlichen Geschäftsleben in Oberösterreich aus dem 15. Jahrhundert. Von Bibliothekar Albin Czerni. XVI. Kurze Fragen

Mittheilungen: 1) Generalabsolution für Mitglieder des 3. Ordens. 2) Ein neuer Ablass. 3) Das Herz des hl. Josef. 4) Leichenreden auf kathol. Friedhöfen. 5) Abbildungen von La Salette, Lourdes. 6) Applikation der Binationsmesse. 7) Krankenprovision unter der Messe. 8) Confessionslose Schule rechtlich ausgesprochen. 9) Cardinal Simor über die Neuschule. 10) Termin für Anzeige von Bauberstellungen. 11) Alte Sprüchwörter in neuer Uebersetzung von Dechant Höllrigl. 12) Inhaltsverzeichniss von Broschüren in Zeitschriften. itd.

— Hrvatska literatura leta 1879.

86. Slučaj, izvorna novela od E. K. Bersecanina. Preštampana iz „Slobode“, na Šušaku 1879.

87) Biblioteka za ženski svet. Carev glasnik. Roman u dvie knjige. Napisao Julije Vern, preveo Sava Petrović. Izdaje srpska knjižara braće M. Popovića u Novomgradu 1879. Ciena 90 nov.

88. Dečko na ostrin Helgolandu. Pripoviedka za mladež od F. Hofmanna. Pančevo 1879. Naklada knjižare braće Jovanovića. C. 35 nov.

89. Zorna obuka. Priredio Milan Kobali učitelj kr. mužke preparandije u Zagrebu Zagreb 1879.

Eksekutivne dražbe.

30. pros. Janez Žagar (1) iz Jarš (3070) v Novem mestu;

3. svečana. Janez Švigelj (2) v Senožečah (1557); Janez Črnivec (1) iz Račice (1455) v Litiji; Matija Hribar (1) iz Slatine (1010) v Litiji;

tiji; Marija Strangel (1) iz Skopice (1078) v Novem mestu; Jaka Besov (1) iz Žalove (1383) v Novem mestu; Janez Dobnikar (1) iz gorenjega Bernika (4721) v Kranji; Anton Wolf (1) iz Zbur (2965) v Kranji;

4. sveč. Kos in Pirnat (1) iz Rodice (500) v Kamniku; Ana Škoflanec (1) iz Leskovca (1130) v Krškem; Valant Kavčič (3) iz stranja (300) v Kranji.

Umrli so: 17. pros. Martin Rozman, mestni revež 84 l., za otrpnenjem pljuč; Neža Kobivšek, delavka žena, 71 l., za pljučnico;

18. pros. Janez Jevnikar, delavec, 44 l., za pljučno vnetico; Jaka Vrankar, delavec, 66 l., za slabostjo; Jaka Babnik delavec, 27 l., za jetiko; Marija Pangerc, delavka, 35 l., za slabostjo;

19. pros. Janez Moser, delavec, 28 l., za mrslico; Jur Krajinec, delavec, 54 l. France Jelenec, delavec 24 l., po nesreči;

20. pros. Ana Berčič, gostačka, 54 l., za vodenico; Ana Medved, šivilja, 58 l.,

21. pros. Jovana pl. Emperger, zasebnica, 58, l., za otrpnenjem črev;

22. pros. France Pirc, misijonar, 95 l. za slabostjo;

23. pros. Karolina Globočnik, vdova 84 l., za slabostjo; Anton Selan, hišnika sin, za vratenico.

Dobre, pravične, nepokažene voščene sveče,

za katere dajejo poročstvo, iz najboljšega čistega čebelnega voska, ktere izvrstno lepo in prav počasi goré, prodajata po najnižej ceni.

P. & R. Seemann

(7) v Ljubljani.

Prva ogerska zavarovalna družba.

Okrožnica

za vse, ki se hočejo zavarovati na hiše in kmetiške poslopja na šest let in sicer prvo leto brezplačno.

V Gradcu meseca decembra 1879.

Častito zavarujoče občinstvo, posebno pa tisti, ki so nam dozdej svoje zaupanje izkazali in s tem naše društvo do sedajne veljave povzdignili, nam bodo priznali, da smo zmirom pošteno postopali, kakor je tudi naše celo društvo na pošteno, trdno podlago postavljeno, in da se v tem oziru smemo z vsakim podobnim društvom meriti.

Naše pošteno postopanje je imelo dober vspeh! S koncem leta je naš temeljni kapital **3 milijone gold.** popolnoma vplačan, pa ne po plačilih delničarjev na akcije, nego po prihranjenih plačilih zavarovancev, tako da nam še ostane **en milijon gold.** na razpolaganje za škode, ki bi nas vtegnile v bodočem letu zadeti; in s tem dobičkom lahko izplačamo vse škode, ne da bi se temeljnega kapitala dotaknili.

Tak lepi vspeh nam stori mogoče, da pri zavarovanji zoper ogenj lahko ponudimo še vgodnejše pogoje. Sklenili smo namreč novo olajšanje, da kdor hiše in kmetiške poslopja od zdaj naprej pri nas za šest let zavarje, ne bo za prvo leto nič drugzega plačal, kakor kolek in pisarne stroške, zavarovalnino pa je zavezan še le od drugzega leta naprej plačevati.

Ker nobena zavarovalna banka takih vdomnih pogojev ne ponudi, prepričani smo, da bo naša ponudba pri zavarovanja iskajočem občinstvu z veseljem sprejeta, in na tak način se bo vsak lahko za več let pod dobrimi pogoji zavaroval.

V tem bo slavno občinstvo spoznalo, da smo vsigdar pripravljeni, kar mogoče olajšati zavarovanje in da cenimo zaupanje naših dosedanjih zavarovancev s tem, da jim za šestletno zavarovanje eno leto brezplačno ponudimo, iz česar je jasno, da je zaupanje v naše društvo popolnoma utemeljeno in opravičeno.

Naši mnogobrojni zastopniki v slovenskih deželah bodo z velikim veseljem natančneje o tem poročali.

S spoštovanjem

Generalno
zastopstvo prve ogerske zavarovalne družbe

G. Micori l. r.

Glavno zastopstvo

za Kranjsko in spodnje Štajersko ima gospod

Jakob Dobrin

v Ljubljani, frančiškanski trg štev. 45.

Okrajni zastopniki za to zavarovalnico se sprejmejo v večih krajih **Krajske** in **spodnje Štajerske**.